

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет філології та журналістики**  
**Кафедра української мови та лінгводидактики**

**СИЛАБУС**  
**вибіркового освітнього компонента**  
**АКАДЕМІЧНА РИТОРИКА ТА ПИСЬМО**

**підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

**галузі знань 07 Управління та адміністрування**

**спеціальності 073 Менеджмент**

**освітньо-наукової програми Менеджмент організацій та видів діяльності**

Луцьк – 2024

**Силабус вибіркового освітнього компонента «АКАДЕМІЧНА РИТОРИКА ТА ПИСЬМО»** підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-науковою програмою «Менеджмент організацій та видів діяльності».

**Розробник:** Наталія Костусяк, завідувач кафедри – професор кафедри української мови та лінгводидактики, доктор філологічних наук, професор

**Силабус погоджено**

Гарант ОНП Менеджмент організацій  
та видів діяльності:



Олеся ТОЦЬКА

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української мови та лінгводидактики**  
протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:



Наталія КОСТУСЯК

### I. Опис освітнього компонента

| Найменування показників          | Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень | Характеристика освітнього компонента |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Денна (вечірня) форма навчання   | 07 Управління та адміністрування                                        | <b>Вибірковий</b>                    |
| Кількість годин / кредитів 120/4 | 073 Менеджмент                                                          | Рік навчання 1-й                     |
|                                  |                                                                         | Семестр 1-ий                         |
|                                  |                                                                         | Лекції 10 год.                       |
|                                  |                                                                         | Практичні (семінарські) 14 год.      |
|                                  |                                                                         | Самостійна робота 88 год.            |
|                                  |                                                                         | Консультації 8 год.                  |
| ІНДЗ: немає                      | Менеджмент організацій та видів діяльності                              | Форма контролю: залік                |
|                                  | Третій (освітньо-науковий)                                              |                                      |
| Мова навчання                    |                                                                         | Українська                           |

### II. Інформація про викладача

|                                        |                                                                                                               |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПІБ                                    | Костусяк Наталія Миколаївна                                                                                   |
| Науковий ступінь                       | доктор філологічних наук                                                                                      |
| Учене звання                           | професор кафедри української мови                                                                             |
| Посада                                 | завідувач кафедри – професор кафедри української мови та лінгводидактики                                      |
| <i>Контактна інформація викладача:</i> |                                                                                                               |
| Телефон:                               | +38095-11-430-77,                                                                                             |
| Електронна пошта:                      | <a href="mailto:kostusyak.nataliia@vnu.edu.ua">kostusyak.nataliia@vnu.edu.ua</a>                              |
| Дні занять розміщено на                | <a href="http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700">http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700</a> |

### III. Опис освітнього компонента

**1. Анотація освітнього компонента.** Освітній компонент «Академічна риторика та письмо» зорієнтований на засади пріоритетного нині компетентнісного підходу та спрямований на оволодіння комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для освітньо-наукової діяльності успішного фахівця. Головний акцент припадає на: 1) опанування технологій вербальної (усної та писемної форм) і невербальної майстерності академічного мовлення оратора; 2) розвиток елітарної риторичної особистості з критичним способом мислення; 3) вироблення вмінь і навичок екстраполювати основні закони та прийоми красномовства на сферу освіти, навчання, викладання й дослідження; 4) оволодіння методиками та методологіями презентації власних напрацювань; 5) формування найважливіших комунікативних компетенцій сучасного дослідника, який розмовляє вишліфованою, літературно правильною українською мовою, уміє словесно виразити результати свого дослідження, згенеровані нові ідеї з певного наукового напрямку відповідно до освітньо-наукової програми.

Обравши курс «Академічна риторика та письмо» й ґрунтовно опанувавши його, здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії будуть

– **знати:** головні ознаки, види та жанри академічного красномовства; вимоги до написання різножанрових наукових праць й оформлення покликань; концептуальні положення академічної доброчесності, шляхи уникнення плагіату, принципи укладання бібліографії; основні методи подання матеріалу в різножанрових наукових текстах; важливі аспекти вербальної та невербальної комунікації, логічні, психологічні та мовленнєві засади виступу, способи уникнення мовної агресії, норми етикету в академічному спілкуванні; шляхи досягнення успіху в дискусії;

– **уміти:** екстраполювати основні закони риторики на практику; будувати тексти різних жанрів та видів ораторського мистецтва з фахової проблематики відповідно до мети, призначення й умов комунікації, зокрема й виступ на науковому семінарі та захисті дисертації; правильно застосовувати риторичні методи аргументування й універсальні технології переконання, досягаючи поставленої мети, уміло послуговуватися найголовнішими способами спростування; розпізнавати мовне маніпулювання свого опонента; ставити запитання та логічно й правильно відповідати на запитання інших; успішно спілкуватися, послуговуючись різними мережевими ресурсами, працювати, застосовуючи новітні інформаційні технології (освітні платформи, сервіси та ін.); ефективно презентувати результати своїх досліджень.

Оволодівши теоретичними аспектами освітнього компонента «Академічна риторика та письмо», здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії отримають **навички** висококваліфікованого, ерудованого оратора-науковця, здатного критично, креативно й оперативно мислити, правильно, точно й переконливо викласти свою думку з дотриманням необхідних інтонаційних вимог, майстерно оперувати словниковим запасом, вільно послуговуватися ефективними формами мовної комунікації, уміло дискутувати, здобувати перемогу в науковій суперечці, контролювати власну комунікативну діяльність, викликати зацікавлення в співрозмовника й схилити його на свій бік.

#### Концепція викладання

Основну й найголовнішу інформацію здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії отримають на лекційних заняттях, а також студіюючи навчальний посібник «Академічна риторика»<sup>1</sup>. Залежно від обсягу та складності матеріалу на лекціях викладач застосовуватиме пояснювально-ілюстративний метод та / або метод проблемного викладення. Крім того, послуговуватиметься такими методиками, як розповідь, пояснення, бесіда. Результативність практичних занять забезпечуватимуть частково-пошуковий та / або репродуктивний методи, індивідуально-групова форма діяльності й ін.

Лекції, практичні заняття, консультації відбуваються в аудиторіях відповідно до розкладу, за дистанційного навчання – у програмі «Zoom», консультацію можна отримати ще й за допомогою відеозв'язку у Viber чи у формі листування (kostusyak.nataliia@vnu.edu.ua). Виконані практичні завдання потрібно надіслати на

<sup>1</sup> Костусяк Н. М. Академічна риторика : навч. посібник. Луцьк : Надстир'я, 2021. 128 с.

електронний освітній ресурс «Moodl» ([Костусяк Н. М. Академічна риторика та письмо \(скорочена назва «АРтП»](#))).

Упродовж усього семестру викладач відповідатиме на запитання аспірантів, надаватиме консультації. Пріоритетним у навчальному процесі викладач вважає толерантний діалог, повагу до думки кожного, комфорт у спілкуванні, взаєморозуміння. Вислухає поради кожного щодо вдосконалення програми й практичних завдань.

## **2. Пререквізити / Постреквізити.**

Зазначений освітній компонент перебуває в тісному зв'язку з низкою освітніх компонентів соціально-гуманітарного спрямування, зокрема «Філософія та методологія науки», «Академічна доброчесність та наукова етика», «Сучасні інформаційні технології в науковій та викладацькій діяльності», «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності».

## **3. Мета й завдання освітнього компонента.**

**Мета** вибіркового освітнього компонента *«Академічна риторика та письмо»* – оволодіння найважливішими концептуальними й методологічними знаннями, формування вмінь та навичок, необхідних для реалізації науково-дослідної роботи, удосконалення полемічної майстерності й ефективної комунікації фахівця, розвиток практичних навичок ефективного публічного мовлення, можливості їхнього застосування у сфері освіти, навчання, викладання та дослідження з дотриманням норм академічної доброчесності.

До головних **завдань** курсу *«Академічна риторика та письмо»* належить: 1) формування вмінь і навичок застосувати набуті знання на практиці, зокрема конструювати тексти різних жанрів академічної риторики, вільно комунікувати, аргументуючи власну позицію з певних наукових питань; 2) вироблення вмінь системно аналізувати весь науково-навчальний комунікативний процес, оцінювати та синтезувати нові й комплексні ідеї; 3) виховання почуття поваги до державної мови; 4) формування навичок вдосконалювати власне монологічне та діалогічне мовлення, поглиблювати знання про орфоепічні, орфографічні, граматичні й пунктуаційні норми української мови, її комунікативні та інформаційні можливості; 5) удосконалення соціальних навичок (soft skills), спрямованих на ефективне й успішне міжособистісне та міжгрупове спілкування, міжкультурну комунікацію, підвищення академічних досягнень.

## **4. Результати навчання (компетентності).**

**Інтегральна компетентність** – здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

### **Загальні компетентності:**

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

#### **Спеціальні (фахові) компетентності:**

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами в менеджменті й дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

#### **Програмні результати навчання:**

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику в галузі управління та адміністрування й розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

РН06. Планувати й виконувати наукові та прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

#### **Soft skills**

До пріоритетів опанування освітнього компонента належить зорієнтованість на формування у здобувачів освіти таких соціальних навичок (soft skills): логічне й критичне мислення; саморозвиток; навички комунікації; здатність керувати своїм часом й розуміти важливість deadline, здатність діяти як відповідальний громадянин, генерувати нові ідеї; діяти відповідно до етичних норм і принципів, норм суспільної моралі; відповідно до професійної етики; здатність до професійного розвитку впродовж життя.

### **5. Структура освітнього компонента**

| Назви змістових модулів і тем                                                                                                           | Усього | Лек. | Практ. | Сам. роб. | Конс. | Форма контролю/ Бали |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------|--------|-----------|-------|----------------------|
| <b>Змістовий модуль 1. Академічне ораторське мистецтво: передумови формування й історія розвитку. Питання академічної доброчесності</b> |        |      |        |           |       |                      |
| Тема 1. Риторика як мистецтво та наука. Історія її розвитку. Поняття про академічну риторику.                                           | 16     | 2    | 2      | 12        | –     | УО, ДС/ 10           |
| Тема 2. Академічна доброчесність. Оформ-                                                                                                | 18     | 2    | 2      | 12        | 2     | УО, ДС, ІРЗ          |

|                                                                                                                                                  |            |           |           |           |          |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------|-----------|----------|------------------|
| лення цитувань.                                                                                                                                  |            |           |           |           |          | / 15             |
| Разом за модулем 1                                                                                                                               | 34         | 4         | 4         | 24        | 2        | 25               |
| <b>Змістовий модуль 2. Публічне мовлення в академічній сфері.</b>                                                                                |            |           |           |           |          |                  |
| <b>Вербальна та невербальна майстерність оратора</b>                                                                                             |            |           |           |           |          |                  |
| Тема 3. Розділи й закони риторики. Жанрові різновиди академічної риторики.                                                                       | 20         | 2         | 4         | 14        | –        | УО, ІРЗ / 30     |
| Тема 4. Наукова суперечка. Мистецтво переконання.                                                                                                | 20         | 2         | 2         | 14        | 2        | УО, ДС, ІРЗ / 15 |
| Тема 5. Публічні презентації.                                                                                                                    | 26         | –         | 2         | 22        | 2        | УО, ДС, ІРЗ / 15 |
| Тема 6. Сучасний етикет академічного спілкування. Майстерність формулювання питань і відповідей. Академічна онлайн- та міжкультурна комунікація. | 20         | 2         | 2         | 14        | 2        | УО, ДС, ІРЗ / 15 |
| Разом за модулем 2                                                                                                                               | 86         | 6         | 10        | 64        | 6        | 75               |
| <b>Всього годин / Балів</b>                                                                                                                      | <b>120</b> | <b>10</b> | <b>14</b> | <b>88</b> | <b>8</b> | <b>100</b>       |

\*Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, ІРЗ – індивідуальна робота здобувача.

## 6. Завдання для самостійного опрацювання

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) передбачає поєднання прийомів репродуктивного, частково-пошукового та дослідницького методів. Для забезпечення самостійного опанування матеріалу здобувачам запропоновано перелік необхідної навчальної, навчально-методичної літератури, із нею можна ознайомитися в бібліотеці й на відповідних сайтах, покликання на які подано в загальному списку джерел.

Готуючись до практичних занять, аспіранти повинні опрацювати теоретичний матеріал, поданий на лекціях, у навчальному посібникові «Академічна риторика» (Луцьк, 2021) та в інших запропонованих працях, а також виконати практичні завдання, подані після тем (див. навч. посібник «Академічна риторика» (Луцьк, 2021)). Виконані практичні завдання треба надіслати на електронний освітній ресурс «Moodl» ([Костусяк Н. М. Академічна риторика та письмо \(скорочена назва «АРтП»\)](#)).

## IV. Політика оцінювання

**Політика викладача щодо здобувача освіти.** Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає [«Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) та [«Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#).

Аспірант, сумлінно готуючись до практичних занять й *активно* виступаючи на них, а також виконуючи запропоновані викладачем завдання для самостійного опрацювання з дотриманням *норм академічної доброчесності*, може отримати максимально 100 балів. Мета практичних занять – з'ясувати ступінь засвоєння теоретичного матеріалу та формування вмінь і навичок його застосовувати на практиці.

У разі проведення онлайн-занять (через карантинні заходи, воєнні дії) здобувачі освіти повинні подбати про мікрофон, веб-камеру, справність технічних засобів, що забезпечить успішну віртуальну комунікацію. У такому разі екран має бути ввімкнений у викладача й здобувача освіти.

За наявності документа про опанування сертифікатного курсу, дотичного за проблематикою до освітнього компонента «Академічна риторика та письмо», аспірант може не складати однієї чи кількох тем (відповідно до кількості зазначених у сертифікаті годин і тематики).

Здобувач освіти, який підготував наукові публікації, брав участь у роботі конференцій, в олімпіадах, конкурсах наукових робіт і досяг значних результатів, може отримати додаткові (бонусні) бали, які будуть зараховані як результати поточного контролю з освітнього компонента.

**Політика викладача щодо дотримання принципів академічної доброчесності.** Навчальна діяльність побудована на послідовному дотриманні прав та обов'язків учасники навчального процесу (викладача та здобувачів освіти), визначених Законом України «Про вищу освіту». Відповідаючи на теоретичні питання, виконуючи завдання до практичних занять та передбачених на самостійне опрацювання, аспіранти повинні пам'ятати про неприпустимість подання інформації, що не стосується проблематики, а також мають дотримуватися всіх інших норм академічної доброчесності та кодексу етики. У разі їхнього порушення передбачено покарання, зокрема перескладання тем, заліку та ін.

Див.: 1. [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#). 2. [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

**Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Якщо через поважні причини здобувач освіти не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то в дні консультацій він зможе скласти тему, але не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

## V. Підсумковий контроль

Якщо за результатами поточної роботи здобувач освіти набрав менш ніж 60 балів, то він складатиме залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, одержані під час поточного оцінювання, будуть анульовані. На заліку аспірант може отримати максимально 100 балів.

На заліку для кожного здобувача передбачено окремий білет, що містить два теоретичних питання. Максимальний бал за кожне питання – 30. Крім того, аспірант повинен підготувати практичні завдання до кожної з тем (див. електронний освітній ресурс «Moodl» ([Костусяк Н. М. Академічна риторика та письмо \(скорочена назва «АРТП»\)](#)), максимальний бал – 40.

За незгоди з оцінкою аспірант має право звернутися до проректора з наукової роботи та вимагати повного розгляду справи.

## VI. Шкала оцінювання

| Оцінка в балах | Лінгвістична оцінка                    |
|----------------|----------------------------------------|
| 90–100         | Зараховано                             |
| 82–89          |                                        |
| 75–81          |                                        |
| 67–74          |                                        |
| 60–66          |                                        |
| 1–59           | Незараховано (необхідне перескладання) |

## VI. Рекомендована література

### Основна

1. Костусяк Н. М. Академічна риторика : навч. посібник. Луцьк : Надстир'я, 2021. 127 с.
2. Костусяк Н. М. Академічна риторика та письмо : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я. 2022. 44 с.
3. Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. Академічна риторика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Інститут філології та суспільствознавства. «Театр слова», науково-дослідна лабораторія. Умань : Вид. «Сочінський», 2013. 375 с.

### Додаткова

1. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2019. 208 с.
2. Костусяк Н. М., Навальна М. І. Терміни на позначення платформ та сервісів дистанційного навчання в онлайн-комунікації. *Волинська філологічна : текст і контекст. Полоністичні студії : зб. наук. пр.* Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. Вип. 27. С. 70–80.
3. Костусяк Н. М., Приймачок О. І. Текстові лакуни міжслов'янського художнього перекладу в аспекті міжкультурної комунікації. *Лінгвостилістичні студії.* Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. Вип. 11. С. 65–78.
4. Мацько О. М. Практична риторика : навч. посібник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 239 с.

### Інтернет-ресурси

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL : [http://library.snu.edu.ua/2017/dstu\\_8302-2015\\_z\\_vnesenimi\\_popravkami.pdf](http://library.snu.edu.ua/2017/dstu_8302-2015_z_vnesenimi_popravkami.pdf).
2. Дудка О. М. Загальні принципи створення мультимедійних презентацій та слайд-шоу засобами програми Power Point. Навчальний посібник. 7-ме вид. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника: ЦІТ, 2010. 51 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/275.pdf>.
3. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL : <http://sfs.gov.ua/diyalnist/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoni-ukraini/65715.html>.

4. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL : <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

5. Костусяк Н. М. Академічна риторика та письмо : електронний освітній компонент дистанційного навчання в програмі «Moodle» для здобувачів освітнього рівня доктор філософії (PhD), для всіх спеціальностей і за всіма освітньо-науковими програмами (рекомендовано до використання в навчальному процесі науково-методичною радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 10 від 21 червня 2023 р.)). URL : <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2119>.

6. Костусяк Н. М., Приймачок О. І. Дебітивні конструкції в контексті лінгвостилістики й маніпулятивних стратегій. *Лінгвостилістичні студії*. 2022. Вип. 16. С. 62–72. URL : <https://lingvostud.vnu.edu.ua/index.php/lingvostud/article/view/38>.

7. Створення презентацій в Power Point. URL : <https://support.microsoft.com/uk-ua/office/створення-презентації-в-powerpoint-422250f8-5721-4cea-92cc-202fa7b89617>.

8. Konstankevych I., Kostusiak N., Shulska N., Stanislav O., Yelova T., Kauza I. Media Manipulation as a Tool of Information Warfare: Typology Signs, Language Markers, Fact Checking Methods. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12, issue 2, spec. issue XXIX. P. 224–230. URL : [http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A\\_39.pdf](http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_39.pdf).

9. Kostusiak N., Navalna M., Prymachok O., Pozharska N., Yushak V., Sheremet A. Utterances of Debitive Modality in Associative-Psychological Dimension. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Vol. 12, Issue 1, Spec. Issue XXVII. P. 35–40. URL : [http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120127/papers/A\\_08.pdf](http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120127/papers/A_08.pdf).

10. Kostusiak N., Shulska N., Kozlov A. T., Lynnyk Y., Slashchuk A., Musiichuk T. Features of Public Communication: Rhetorical Skill and Language Manipulation. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12, issue 2, spec. issue XXIX. P. 208–213. URL : [http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A\\_36.pdf](http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_36.pdf).

11. Kostusiak N., Shulska N., Sadivnychy V., Sydorenko N., Zdikhovska T., Iovkhimchuk N., Bondarenko O. Metaphorization in the Ukrainian Media Discourse in 2022–2023: External Factors, Dynamic Processes, Communicative and Intentional Dimensions. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2023. Vol. 13, issue 2, spec. issue XXXV. P. 40–46. URL : [https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130235/papers/A\\_07.pdf](https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130235/papers/A_07.pdf).

12. Mezhev O., Kostusiak N., Navalna M. Cognitive-Discourse Parameters of Directive Speech Acts in Modern Ukrainian Language. *Cognitive Studies / Études cognitives*. 2022. № 22. Article 2785. S. 1–15. URL : <https://doi.org/10.11649/cs.2785>.